

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, esütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Drágább lesz az anyakönyvvezetés.

(k) A kormányok mindenkori, szubvencionált tábora, a kilenc-tized részben recipiált hírlapok rövid, de drága hirt közlnek:

A belügyminiszteriumban elhatározták, hogy az állami anyakönyvvezetők és anyakönyvvezető-helyettesek tiszteletdíjait bizonyos mértékben felemlik.

Hát mi ezt szó nélkül nem hagyhatjuk, annál kevésbbé tehetjük ezt, mert lapunk és pártállásunk vezérelveit látszanánk megtagadni. Mielőtt ugyanis 1894-ben az állami anyakönyvekről, a házassági jogról s a gyermekek vallásáról szóló törvényeket megalkották, lapunk már akkor a keresztény Magyarország mindenkor helyes és jogos törekvésének első szószólója volt; küzdött akkor érte egyedül, azóta számban és erőben gyarapodva. És hogy nem végzett eredménytelen munkát, igazolja az országgyűlési néppárt megalakulása s eddigi fényes szereplése.

Tiltakoztunk a fenti törvények ellen, revíziót követeltünk és követelünk maiglan is, mert jól tudtuk és jól tudjuk, hogy az egyházpotitikat 1892. őszén csak azért, azon frivol szándékból vetették fel, hogy

kibuktassák Szapáryt és kipuhatólják, vajjon lehet-e Magyarországon egyházpotitikat csinálni? És itt rejlik a szabadelvűpárt frivol játékának kulcsa. Tehát esunya személyi intrikák és könnyelmű experimentálási viselkedet teremtette az egyházpotitikat, nem pedig a nemzet óhaja- és a korona akarata.

Hogy ez így történt, az tény. Meg nem tagadta, meg nem cáfolta senki sem. Amde erőnek-eréjével be akarták bizonyítani az alkotmányos felfogásnak kizárólagos birtokosai, hogy a törvényekben megnyugodni polgári kötelesség. Ez hamis elv, a polgári jogok megtagadása. Engedelmeskedni tartozunk a törvényeknek, de bele nyugodni s ellenük nem küzdeni alkotmányos jogaink minden fegyverével: polgári kötelesség mulasztása.

Terrorizáltak, fenyegettek, büntettek, hamis teoriák alapján megnyugvást hirdettek, mint polgári kötelességet s ezzel összeütközésbe hozták a polgárt a hívóval, az alattvalót az egyház tagjával, felélesztették a legélesebb dilemmát, melyből vagy a lelkiismeret elnémtása, vagy a törvénszabta büntetés eltérése által szabadulhatunk csak ki, holott a hatalomnak a joggal és joron sarkalló szabadság-

gal kell járni, mert csak így szül uralma valóságos megnyugvást és ezért az alkotmányos rendszer a hatalmak kölcsönös elismerésén és ebben is a jog tiszteletén, nem pedig a tényezők egyikének vagyis a hatalmasnak feltétlen fölényén sarkallik. Pedig nálunk ez így van 35 év óta.

Ugyanez történt a zsidók recepciójával is. Az 1867. XVII. t.-e. a zsidókat a polgári és politikai jogok tekintetében a bevett felekezetek híveivel egyenjogositotta, de a zsidó „felekezetet“ a recipiált felekezetekkel egyenlővé nem tette, azokkal a viszonyosság alapjára nem helyezte. Az 1895. XLIII t.-e. a zsidók „felekezetet“ a bevett felekezetek sorába iktatta s a törvény hatályba lépte óta hir e felekezet a ker. felekezetekkel általan egyenlő jogállással, igényekkel. Autonóm jogairól azonban törvények nem rendelkeznek; oly központi szerve pedig, mely az államfelügyeleti, sőt egyházi érdekből is szükséges egyöntetűséget a községek eljárásaiiban létesíthetné, szintén nincs. Tehát autonóm jogok nélkül is szabadok, az állam által felállított korlátokat nélkülözik s így az állam nekik mindig adott jogokat, míg a keresztény felekezeteket attól megfosztotta.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

XIII. LEÓHOZ.

Irta: **BILKEI FERENC.**

Föl! ünnepelni társaim!
Föl! hódolatra jöjjetek!
Köszönsük ma mindannyian
A jó atyát a gyermekek.
Dicsérjük azt, kit Krisztusunk
Hítünk vezérévé tevé,
És áldva légyen mindenütt
Dicső Leóknak nagy neve.

Nem kincs Leo — mit oszt kezéd
Nem fény, nem pompa, drágaság,
Nem hatalom, mért illet ad,
A hűben tespedő világ.
A mit te adsz, az Krisztusé,
Áldó kezéd az Ó keze,
Ó légy hát üdvözölve ma
Te Krisztusunk helyettese!

A népek millióinak
Síró szavától zúg a föld
A zsarnok által elnyomott
Bosszút lihege kardot őlt.
Szavadra im az ég felé
Tekint a milliók szeme
Légy üdvözölve hát Leónek
Te égnek földi hírnöke.

A romlott szív s a dölyfös ész,
Egy új világot alkotott,
Hol egykor égi fény vala,
Pokol sötéte van ma ott.
Te szólsz s lelke fényinél
A nagy világ csodálva áll,
Légy üdvözölve nagy Leo
Tündöklő „égi fényugár.“

Távol keletnek népeit
Ellépte Rómától a gőg
Rabláncokon sorvadtanak
A levegyükben szenvedők.
Igaz hitük szívélnélkül
Előttünk fem lobogtatád
S im áldják benned nagy Leo
A nemzetek apostolát.

Te szent jogunkért sakra szállsz
S bilincseket visel kezed
Ezüst hajadra Mened
Tövist rakott arany helyett,
De Krisztus is tövist visell
S szenvedve járta a Golgotát,
Légy áldva szenvedő Leo
Ma minden nemzet így kiált.

Légy áldva — zengje a világ
Leo nevű dicséretét
Imád végegen illetéért
Hívó szívünk s a fényes ég!
És verje vissza szöszatunk
A hármás hegy s a négy folyó:
Ó élj soká dicső atyánk
Éljen soká a nagy Leó!!!

1878. március 3. története.

Irta: **Dr. Minimus.**

1878. febr. 20-án, a Conclave harmadik ülésén Pecci Joáchim grófot, Perugia bíboros-püspökét emelték társai a pápai trónra. Nagy elődje, IX. Pius, évek óta élvezte már a híres garancia-törvény előnyeit: fogoly volt a saját palotájában. Az olasz liberális lapok kitérően értékelték hozzá, adni az ártatlant s tele szájjal hirdették országnak, világnak, hogy a római kérdés kicsinyes személyi ellentéteken alapul, csak az apostoli szentség uralkodhatnékja s IX. Pius makacssága hiusítják meg az olasz kormány őszinte békekísérleteit. Hanem — irták XIII. Leo megválasztása után — most megvirradt a szebb kor hajnala, ime, megjött az Isten és a nemzet szíve szerint való pápa. S bámulatos biztonszággal állították, hogy március 3-án, a pápa koronázása ünnepén az egyház és állam egymással kibékülnek.

Ez a csökölmi való naivság — kevesebb udvariasággal toladó kotnyeleskedés — jóelőre megállapított fondorkodás volt. Tervszerű munkája azoknak, a kik minden módon nyomást akartak gyakorolni a pápára akkor, mikor egész uralkodása jellegét, politikai magatartását kellet meghatároznia. Vagy közeledik hozzánk a pápa, vagy összezuhan.

A pápa nem közeledett. XIII. Leo jól ismerte a viszonyokat, meg az embereket is. A conclavét követő napon a helyettes államtitkár parancsot kapott, hogy minden európai hatalomnak adja tudomására XIII. Leo trónaléptét — kivéve egyetlen egyet, a törvénytelenül összerabolt olasz királyság kormányát. Legádázabb és törvénytelen ellenségét csak nem ismeri el diplomatikus jegy-

Mai lapunk 6 oldal.

Joggal kérdezhetjük ezek után: keresztény-e hazánk államhatalmi törekvéseiben vagy zsidó? Törekszik-e fentartani az ezeréves fundamentumot, avagy annak gyengítésén fáradozik? Már a fentiek alapján könnyű válaszolni. De ha mind-ezeketől eltekintünk is, a közélet minden jelensége a keresztényellenes törekvések mellett bizonyít. A keresztet tördelik, a koronát csonkítják — büntetlenül; a magyart koldusbotra juttatják, kivétköztetik ősi örökéből — ellenállás nélkül; egy Vázsonyi nyíltan becsmérlé a magyar nemességét — az új nemesség örömrivalgása s napkeleti honpolgáraink tapsviharai mellett; egy Vészi tetvekhez, meglapuló békához meri hasonlítani a nemzetet, meg meri vádolni talpnyalással, gyávasággal, félénkséggel — és nem botozzák ki a vértel megszentelt magyar hazából!

Ezért volt hát szükség az említett törvényekre, hogy holmi Vázsonyi-Vészi napkeleti zsenialis jövevények üstökön fogják a vendéglátó gazdát s a hol eddig fajukkal együtt még szelíd tekintetet sem reméltek, ott szabad kúrián ma már nyomorékká tett magyart táncoltassanak. És ott történik ez meg, a hol a nemzet szívében és lelkében mindig antiszemita volt és lesz is, mert egyéniségének, jellemének fővonása: a keresztény.

Ez a liberális uralom 35 éves munkásságának eredménye.

Keserű reminiscenciák ezek, melyeket — mert sajnó a magyar szívsebe — el nem hallgatunk. Eszünkbe jutott azon alkalomból, hogy a belügyminiszteriumban elhatározták az anyakönyvvezetők tiszteltijának felemelését.

Törvénybe iktatták az Istentagadást és kivándoroltatták a magyart. Megtépiék vallását és megfosztják anyagi javaitól. Nézzek kiki körül és lásson, de ne csak

lásson, hanem ébredjen is fel és védekezzen, mert szíven áll a kés, az életosztón készítse a védelemre.

Nagyon jól tudjuk, meggyőződhetünk róla a költségvetés tárgyalása folyamán, hogy a magyarnak a koldústarisznyán kívül egyebe nincs és mégis 20 millió koronával több az előirányzat az előbbi évinél. Az adó 10 év alatt 31 százalékkal növekedett, mikor a magyar 75 százalékkal szegényebb. Az adóelhajtások terén működő hivatalnokok szorgos munkájának elismerésül százszekret fordít a kormány jutalomdíjakra, mikor már a fevankos sem az adófizető. Miniszterek, életereos, magasrangú katonák hatalmas nyugdíjjal üzetnek a téltenségre, mikor a koldusok háza, az aggitüzetek nem képesek befogadni a szegényeket. Iparpártolásra hivatott állami kedvezményt élvező bankok idegenben fesérlék el a drága garast, midőn itthon munkát kereső, éhhallálal küzdő vándorlegények fogdozzák a kilincset és veszélyeztetik a közbiztonságot.

És ime ilyen körülmények között jónak látja a belügyminiszterium nagy kegyesen elhatározni, hogy az anyakönyvvezetők tiszteltiját emeltessék. Csak nemrégiben 4000 napidíjast fosztottak meg keserves napi 80 krajcárjuktól. Éhen halhatnak. És ugyanekkor az anyakönyvvezetők tiszteltiját emelni kell. Milliókba került és kerül ez az intézmény, ez még nem elég. A tiszteltidj eddig 160 koronától 400 koronáig terjedt. Ezt emelni kell. És ha megmondják, hogy 6800 anyakönyvvezetője s majdnem ugyanannyi helyettes anyakönyvvezetője van az országnak s a legkisebb emelés 50 korona, elképzelhető, mily szép összegré rüg évenként a belügyminiszterium határozata.

Csak fokozzák a kiadásokat, tudjuk

mi következik utána: az államháztartás zavartalan menete fokozottabb jövődelmet igényel. És működik az adóprés, nyugó a magyar, míg szusz van benne, nem kell sajnálni.

Ezért követeljük és követelünk rezióziót! A ki nem akarja látni az erkölcsi és anyagi végromlást lelkiismereti furda-lás nélkül, az velünk tart!

A püspök fogadtatása.

Még néhány nap s dr. Városy Gyula, a székesfejevári egyházmegye új püspöke bevonul Szent István városába, hogy Isten kegyelméből megkezdje főpásztori munkásságát, mint az apostolok utódja. E nagy napnak ünneppé avatása foglalkoztatja most az illetékes köröket, első sorban pedig a fogadtatás módozatainak megállapításával megbízott első városi tisztviselőt, Havranck József polgármestert.

Tegnap j. u. 5 órakor a városház nagytermébe Havranck József polgármester értekezletre hívta össze a városi intézetek, egyletek és testületek vezetőit s ez alkalommal tüzetesen megbeszéltek a fogadtatási ünnepély részletes programját. A küldöttségek sorrendjére vonatkozólag változatlanul elfogadták a polgármesternek erre vonatkozó következő előterjesztését:

1) A vasuti állomáson Fiáth Pál báró főispán fogadja a város és vármegye nevében az érkező püspököt.

2) Az érkező püspök tisztelére kivonuló kocsik bekisérlik a püspököt az Apáca-utca, Budai-út, Megyeter és Szent-István-utcaikon át a székes-egyházig, hol a püspök a templomba megy, rövid időt mond, majd ismét kocsira ül és a püspöki palotáig kíséri őt a kocsisor.

3) Fél 11 órakor kezdődik a küldöttségek tisztelése a következő sorrendben:

a) a helybeli és vidéki papság Károly János nagyrépost vezetése mellett,

zékváltással egyenragúnak! IX. Pius meghalt, de szelleme, elvei megmaradtak.

A liberálisokat vérg sértette a mellőzés. „Flectere si superos nequeo, Acheronta movebo” — gondolta magában Crispi, a szabadkőműves atyamester, egyébként belügyminiszter, nem is kellett messze mennie, hogy a poklot mozgósítsa. Ott voltak a proletárok, a fölséges nép, a gyűlevés sörpredék ezerszáma, a kik az olasz egység összeeszkábálásában részt vettek s még most harminc év múlva is elég fejfájást okoznak a kormánynak. Szabadkőműves egyesületekben nem volt hiány, ágens is akadit elég a hangulatremetésre, így történt, hogy nemcsak a Vatikán kőszült a márciusi harmadiki koronázásra, hanem a liberálisok is. Persze mindegyik a maga módja szerint. A pápát a városból beszorították ugyan a vatikáni területre, de azt legalább joggal fel lehetett tenni, hogy a saját templomában nem háborgatták, — ha a híres garancia-törvény ér valamit.

Február utolsó napjaiban serényen dolgoztak a Szent Péter-bazilika disztésén. Március elsőjére üregiben kész volt minden, a tribünök, a kordonok, szőnyegdísz, gyertyák s az óriási hajók kivilágítása. A confessiót a pápai oltárral együtt erős korlátokkal vették körül, hogy a pápa és udvara szabadon mozoghassanak a szent ténykedések alatt. A fészertámszmer összeállította a menetek sorrendjét, irányát, az időt, szóval mindazt, a mi ilyen nagyjelentőségű aktus végbevitelénél szükséges. Az idegenforgalom hirtelen nagyot nőtt a városban; százával jöttek a vendégek hódolni a Szentatyának s résztvenni a koronázási ünnepségeken.

Epen ez jette gondolkozóba a kormányt. Valamikor, nem is olyan régen, ügyes kezek kicikarták a néptől, (ki tudta, illetőleg ki nem tudja,

minő eszközökkel) a híres plebiscitumot, a nemzet „összakaratainak hatalmas megnyilvánulását” az új kormányforma javára. Ha az az összakarata valami spontán módon meg talána nyilvánulni s a bazilika tisztos falai között egy második plebiscitumot hozna létre — a papság javára! Nem, azt meg kell akadályozni.

Ügyetlenül fogtak a dologhoz. Mintha Crispi elveszítette volna minden diplomatikus ügyességét, egy óvatlan pillanatban elárulta, sőt írásban adta, mi is az, a mi annyira fáj neki! Magánjellegű utasítást bocsátott ki a prefektusoknak, a melyben meghagyja nekik, hogy a vatikáni összes ünnepségekkel szemben passzív viselkedjenek, „mert nem adták tudomásunkra az új pápa trónraléptét.”

A radikálisok azalatt szünet nélkül bujtogatták a népet. Február 24-én — Crispi engedélyével — az egyik római színházban meeting volt a hivatalos közegek jelenlétében. Vérésszájú szónokok lármáztak a vallás és minden ellen, a mi összefüggésben van vele s követelték a garancia-törvény fölülgésztesztését. Mások még gyökeresebb indítványokkal léptek föl: meg kell gyilkolni a pápát, akkor nem lesz szükség a garancia-törvényre. A questor, a rend éber öre jámbor mosolygással hallgatta őket, de nem szólt bele a vitába. Hja, neki a magasabb hatalmak így parancsolták!

A szabadkőműves páholyok, munkás-egyletek, szocialisták úgy tervezték, hogy március 3-án ők is megjelennek a bazilikában, sőt zászlóikat is elviszik. Abban a pillanatban, mikor a megkoronázott pápa fölemelkedett trónján, és megáldja a jelenlevőket, felugrálunk, zászlóink alá sorakozunk s „Abbaso il Papa” — Le a pápával! — Halál a papokra! — ordítással a tömeget zavarba hozzák s lehetőleg a saját pártjukra csá-

bitják. Ha másként nem, erőszakkal. El voltak készülve a vérontásra is.

Ez volt az alávaló terv, a melyről egyes hírek eljutottak a Vatikánba. A kik hittek az olasz politika becstelenségében, azt mondták, majd gondoskodik a rendről az állam, a garancia-törvény értelmében kötelessége a hadi erejétől megfosztott pápát megvédelmezni.

Crispi egyszerre két játékba fogott. Egyrésztől farizeusi sajnálkozással tudomására adta kéz alatt a Vatikánnak, hogy az ünnepség-ek alatt a békéért, csendért és rendért nem állhat jót, mert neki hivatalosan semmiről sincs tudomása, azután meg a nép „spontán akcióit” nem lehet megakadályozni; másrésztől egyenesen megtámadta a garancia-törvényt, a mikor, mintha a nép akaratának engedne, az államtanács elé terjesztette a hírlapokban régóta ütött-vert kérdést: vajjon a garancia-törvény az alkotmány alapvető törvényei közé tartozik-e, vagy kisebb a jelentősége? Ha igen, akkor csak a parlamentnek van joga módosítani vagy eltörölni, ha nem, rendeletekkel is meg lehet másítani.

Mi volt Crispi célja a kérdés fölvetésével, bajos meghatározni. A Popolo Romano márc. 15. számában azt állítja, hogy csak körül akarta pontosan iratni a törvényt, hogy könnyebben alkalmazható legyen. Így nyilatkozott hivatalosan Crispi. Valószínű, hogy titkos céljai is voltak, és az is valószínű, hogy az államtanács kategorikus válasza kevésbé nyerte meg a tetszését. Március másodikán volt a teljes gyűlés, a melyben kimondták, hogy a garancia-törvénynek alapvető alkotmányos jellege van, mert az állam egyházjogi viszonyaiban lényeges a jelentősége.

Ugy látszik, magasabb kéz avatkozott bele Crispi terveibe. A radikálisok tüntetési, a titkon pártot és segített népgyűlések mind hiába voltak!

UJDONSÁGOK.

b) a ciszterciák, élükön *Vajda* Ödön főapáttal.

c) a felekezetek papjai és küldöttei, a menyinyben résztvevőni óhajtanak, és pedig:

- az ev. ref. hitközség,
- az ág. ev. hitközség,
- a görög nem egyesültek,
- a neolog izraeliták;

d) a cs. és kir. katonai állomásparancsnok-vezetése alatt:

- a cs. és kir. 69. gyalogezred tisztikara,
- a m. kir. honvédség tisztikara,
- a dicsőds ezred tisztikara,
- a csendőrség tisztikara,
- a mentelep parancsnokság tisztikara,
- e) a vármegye közönsége és tisztikara *Huszár* Ágoston alispán vezetése mellett;

f) a kir. törvényszék és járásbírósg *Daróczy* István trszéki elnök vezetése mellett;

g) kir. ügyészség;

h) a pénzügyigazgatóság, posta- és távirad-hivatal, tanfelügyelőség, állampépítészeti hivatal, kulturmérnökség, kir. főjegyző és anyakönyvi felügyelő *Fráth* Pál báró főispán vezetése mellett;

i) tankerületi főigazgató;

j) a főreáliskola tanári kara az igazgató vezetése mellett;

k) a felsőbb kereskedelmi iskola az igazgató vezetése mellett;

l) az ügyvédi kamara, élén az elnökkel;

m) a déli- és állami vasutak tisztikara;

n) a városi-, a fejmegyei takarékpénztár,

kereskedelmi bank, kölcsönsegélyező-egylet, kölcsönös népszegélyező-egylet, Vörösmarty kör, katolikus kör, tóvárosi kör, kereskedelmi társulat, függetlenségi kör, tisztviselők és hivatalnokok *Othona*, orvosi szövetség, belvárosi, palotavárosi, felsővárosi és tóvárosi óvodák, ipartestület, kereskedelmi csarnok elnökei, az elemi, polgári leányiskola, ipariskolai igazgatók, tűzoltók, a városi törvényhatósági bizottság és tisztikkal együttesen tisztelegnek *Havranek* József polgármester vezetése mellett.

A garancia-törvény ellen agítálni a nyilatkozat után nem lehetett. Sőt az a bizonyos magasabb kéz még tovább ment. Crispi kénytelen volt elismerni, hogy hivatalánál fogva az egész államban felelős a közrendért, még a pápai területet sem véve ki, még ha koronázási ünnepet akarnak is ott tartani. Március harmadikán, vasárnap reggel adta ki a rendeletet alantak közegeinek, hogy a Szent Péter bazilikában a tervezett ünnepek és bármily zavargás ellen részen legyenek.

Játékának egyik fele tehát nem sikerült. Kudarcot vallott a másodikikkal is. Mert mire rendeleete megjelent, a bazilikában már szét is szedték a tribünöket; XIII. Leo Március elsején délután minden biborosnak külön tudomására adatta, hogy koronázási ünnepélyt nem a Szent Péter templomban, hanem a Sixtínában akarja tartani. Nem volt tehát szükség Crispi kénytelen-kelletlen védelmére. A koronázás napján több mint harmincezer ember gyűlt össze a bazilikában. Nem tudták, hogy a terv megváltozott. Csalódva távoztak s a kiszivárgó hírek semmi esetre se tették népszerűbbé a kormányt, különösen rossz szellemét, Crispi, ki maga is megjelent a tömeg között a bazilikában.

Ime, ez volt az előzménye XIII. Leo koronázásának, mely a kormány kicsinyes akadémikuskodásai miatt a diplomataik és kiváltságos vendégek szűk körében folyt le március 3-án. Pompájából és fönségéből semmit se vont le zártkörű jellege, hisz az egész világ együtt ünnepelt a Sixtina-kápolnai közönséggel, s a közvetlen közelben történő méltatlanságokért az egész kereszténység üdvözlötte és ragaszkodása kárpótolta a pápa-királyt.

— **Pápai ünnepély.** XIII. Leo pápa jubiláris emlékünnepe a székesfejérvári polgári leányiskola róm. kath. növendékei f. hó 3-án d. e. 10 órakor tartják az intézet disztermében. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. „*Hol Szent Péter.*“ Éneklék a növendékek. 2. „*XIII. Leó költemény.*“ Bán Aladártól, szavalja *Czajlik* Anna. 3. „*Mária országa.*“ Rudnyánszky Gyulától, szavalja *Kadnár* Mária. 4. „*Lumen de coelo.*“ Pályi Edétől, szavalja *Kovács* Ilona. 5. „*A pápaság és XIII. Leó.*“ Felolvassa *Dornis* István, polg. leányiskolai hitoktató. 6. „*Leó hymnus.*“ Billigmann-tól, éneklék a növendékek. 7. „*A korona.*“ Garay Jánostól, szavalja *Kulhy* Margit. 8. „*25 év.*“ Szentiványi Kálmántól, szavalja *Szeivald* Mária. 9. „*Szentek unokáihoz.*“ Mindszenty Gedeontól, szavalja *Paulovits* Rózsa. 10. „*Kölcsey Hymnus.*“ Éneklék a növendékek.

A „*Ferenc József nőnevelő-intézet.*“ növendékei f. hó 3-án reggel 7 órakor „*Te Deum.*“ mal kezdődő szent misét hallgatnak, utána ünnepi beszéd lesz. Mindkettő *Szoborics* Jenő apátkanonok, intézeti igazgató fogja tartani. Az intézet későbbben (a tanév vége felé) fog nagyobb szabású pápai ünnepélyt rendezni.

— **A város közegészsége.** Dr. *Bierbauer* Viktor főorvos évi jelentéséből vesszük az alábbi adatokat: A város közegészsége a lefolyt évben általában jónak volt mondható. Népesége az utóbbi népszámláláskor a katonaság beszámítása nélkül 30,366 volt. Született 1053. Ezekből fi 536, nő 517. Házasságra 225 pár lépett. Elhalt 690, kik közül fi volt 393, nő 297. Születési többlet 363. A gyermek halandóságánál a nyári bélhurut július és augusztus hónapokban tüntet fel magas arányszámot (21 és 14) s ez a földműves és napszámos osztálynál pusztított leginkább. Aratás és takarítás idején az anya is már pitymállatkor elhagyja a házat, munkára megy, s csakis későn este térvén vissza, az ott hagyott kis csecsemő a kis testvérekre vagy esetleg szomszédra van bízva; mindenféle pempővel táplálkozik, esetleg permentált tejfel, mely a bélhuruttal hozza létre. Ambar az utóbbi években e téren is javulás konstatalható. A *tiúdvész* is magas halálozási számot tüntet fel (129), mégis a többi nagyobb városokéhoz arányitva kielégítő s közönségtől a vértések felől felénk aramló északi és északkeleti légáramnak, szélnek, mely a városnak sok helyütt szennyezett levegőjét megtisztítja és felfrissíti. Ezen segítőndő a város iparkodik a főbb útonalokan öntözéssel a porhoz kötött szennyet rögzíteni, de kellő locsolás, míg vízvezeték nem lesz, el nem érhető. A külvárosok utcai alig kövezettek; azonban évről-évre halad a kövezés, utcák rendezése, részben makadammal, részben aszfalattal s mindazok hozzájárulnak a jelzett kár legyőzésére, illetve csökkentésére. Az alagsatornázás is évről-évre kiterjedtebb lesz, vagyoni erejéhez mérten évről-évre tovább és tovább fekteti, rakatja a város az alagsatornákat, azonban e téren elég lassan haladunk. A *ferőző betegségek* közül a hasi hagymáz lépett fel, mely kór szörványosan az egész évben előfordult. Szám szerint 34, gyógyulással 27, halállal hat végződött, egy eset pedig ápolás alatt maradt. — Az iskolák, ovodák egészségügye jó volt, bár tagadhatatlan, hogy némely osztály túlszűfolt. Fertőző vagy járványos kórok miáltal nem lett egy sem bezárva. Az iskolákban, hol minden hónapban a kerületi orvosok végzik a szemvizsgálatot, trachoma beteg nem találtatott. — Nagyobb szabású épület épült az új törvénykezési palota, mely a folyó évben lesz rendeltetésének átadva. Nevezetesebb épület még a Szarka-utcában épült Osztrák-magyar bank épülete, a Lakatos-utcában egy emeletes bérház, a Kert-utcában egy nagyobb szabású családi ház, a déli vasút-műhely telken egy nagy eszterga műhely, a pályaudvaron két emeletes központi váltó-állító ház. Az új építkezések egyébként jobban a kültekelen törtétek, egy-szobás vagy két-szobás lakóházak és

présházak. Új építkezés beleszámítva a már leirtakat 47 volt, pótelépítés 25. — A járványkórház 1901-ben nem volt nyitva. — A közírtaság csak a belvárosban volt kielégítő, ámbár itt is nagyon hiányzik a vízvezeték.

— **Hangverseny az új püspök tiszteletére.** A „Székesfejérvári zenekedvelő-egyesület“ dr. *Városvy* Gyulának, a székesfejérvári egyházmegye új püspökének tiszteletére a ciszterci rend főgimnáziumának disztermében f. hó 12-én (szerdán) délután 5 órakor hangversenyt rendez a következő műsorról: I. *Stradella. Kircheuare* 1645-ből. II. *Wieniawskzyt Souvenir de Moscou.* Hegedűn előadja *Tommy* Béla hegedűművész; zongorán kíséri dr. *Kneifel* Ferenc. III. *Kapi. XIX. zsolttár, vegyeskar.* IV. *Mendelssohn. Adagio* a III. *Simphonaiából.* Trio. Előadják: hegedűn *Hermann* Ede, zongorán *Klöckner* Józsefné, harmoniumon *Schwarzbach* Flóra. V. *Händel. Harfenarie. „Esther“* oratoriumból. VI. A régi magyar zene kincseiből; az 1672—1711. évekből, (Káldy-féle gyűjteményből). Hangszerelte *Hermann* Ede.

— **A központi választmány** ma délelőtt tartott ülésén elrendeltette az orsz. képviselő választók jövő évi névjegyzékének összeállítását. A munkálalatot teljesítő bizottság elnöke dr. *Rádai* Lajos, tagjai *Hübner* Károly és *Laufencner* Ferenc. Ez a bizottság f. hó 10-ától április hó 10-ig, tehát egy hónapon d. u. 2—5 óráig a városház nagytermében ül össze, a hol az adófizető polgárok az összeíró bizottság előtt a választói jogosultság igazolása végett jelentkezhetnek, noha a névjegyzékbe való felvétel a bizottságnak hivatalból is kötelessége.

— **Párbajozó kritikuskok** Nagyon szokatlan dolog volna, ha az ilyen komoly cím láttára az olvasó közönség mosolyra fakadna, mert hát kritikusknak lenni már magában véve fontos és komoly hivatás, kritikuskoknak párbajozni pedig legalább is a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekmény s így ez sem nevetésgés dolog. Elképzelhető dolog, mily hősi elszántságra van szükség, hogy valaki 20 lépés távolságról golyóra töltött fegyverrel álljon szemben! Mert hogy a párbajozók mindegyikében az a komoly elhatározás, hogy ellenfelét jól megválasztott, ölcse alkalmas eszközzel asszisztencia mellett megöli, ez kétségtelen. Epen ezért gyenge a büntető törvénykönyv s nem kielégítő a bírói gyakorlat, a mikor a párbajozókat nem szándékos emberölés büntetésének kísérlete miatt bünteti a lehető leghalálra büntetés s nem tekinti legalább súlyosbító körülménnyek az előre megfontolt szándékot. Ha ez utóbbi volna a bírói gyakorlat, az olvasó közönségre bizzuk annak elbírálását, vajjon megtörtént volna-e az a párbaj, melyről az alábbiakban beszámolunk. Tudvalevő dolog, hogy *Eörsy* Izabella, a Feld-féle budapesti színház tagja nálunk vendég szerepelt két előadásban. A „Székesfejérvári Friss Újság“, mely 4—5 kritikussal rendelkezik, az első fellépés alkalmával lerantotta egészen a sárgaföldig az énekesnőt, aztan pedig egy másik lapszámában felmagasztalta a csillagos egékig. Hát ez természetesen irodalmi színvonalon álló, komoly újságnál elő nem fordulhat, de hogy a nevezett lapnál megtörtént, nem csodálkozott rajta senki sem. Az első kritikát *Arnyai* Károly, a helybeli szintársulat tagja írta s ez ellen, az épen nem kollegiális eljárás ellen *Zelei* Imre, a nevezett lap másik kritikusa óvást emelt *Halmay* igazgatónál. Erre a direktor kérdőre vonta *Arnyait*, a ki *Zelei* részéről az eljárásban sértést látott s így lett a dologból párbaj. Tegnap folyt le a katonai lövőtéren. 30 lépés távolságról egyszeri golyóváltásban állapodtak meg a segédek 5—5 lépés avance-szal. Megtörtént. Temetés nem lesz, az orvosoknak sem akadt dolguk. Hát ez komoly dolog! Csak a lövőtéren őrség őrt álló bakája mosolygott el rajta. Ha mi is így tudnánk löni — úgymond — egy fejérvári leány se gyönyörködne „schitzer-zsinórba!“

— **Pályázat.** A honvédelmi miniszter a fumei cs. és kir. haditengerészeti akadémia egész és félignyves, továbbá fizetése: és alapítványi helyeire pályázatot hirdet. A pályázati kérvény f. évi július hó 31-ig nyújtandó be. A pályázati feltételek a közigazgatósági hatóságoknál betekinthetők.

— **Leszünkint nincs munkaszünet.** A vasárnap munkaszünet leszünkint teljesen megszűnik. Nap-nap után érkezik rendelet, mely a munkaszüneti törvény korlátait ledönti. Legutóbb jónak látta a kereskedelemügyi miniszter megengedni, hogy a szeszipar és szeszfinomítás akadálytalan folyamatának biztosítása céljából mellőzhetően és el nem háasztható javítási munkálatok vasárnapon és Szent István napján egész napon át végezhetőek. Sőt az országos vásárookra vonatkozólag is engedményt ad, a mennyiben addig, míg a baromvásárok vasárnapon tartatnak, a bogárnar iparosok a baromvásárokon áruikat eladás végett kirakhatják. Székesfejervárt e rendelet ugyancsak nem nagyon és nagyon is érdekli, mert itt bizony a vasárnapi baromvásáron minden iparos kirakja a cikkeit.

— **Az Országos Pázmány Egyesület római zarándoklatára** a tegnapi napig 161-en jelentkeztek. A végrehajtó-bizottság mai ülésén — melyen Margalits Ede dr. elnököt — örömmel értesült arról, hogy még számosan kérik felvételüket. A jelentkezők legnagyobb száma Budapestről van, 46; de majd minden egyházmegye és 32 vármegye van képviselve eddig, úgy, hogy a zarándoklat valóban országos jellegű. Egyházmegyék szerint a legtöbb az esztergomi 75 résztvevővel, azután a váci 16, a csanádi 11, az egri 9, a nyitrai 8, a szombathelyi s győri 6, a veszprémi 5 résztvevővel; vármegyék szerint Budapesten kívül Pestmegye 17, Pozsony 8, Trencsén 8, Nyitra 7, Vas 6, Sopron 6, Csanád 5, Tolna, Bács, Heves 4-4 stb. résztvevővel szerepel; van még Háromszékből, Csíkből, Szepesből is. Mivel pedig számosan még sürgőnyileg is kéri a határidő meghosszabbítását s a jelentkezők folytonos érkezése miatt alkalmassint külön vonatra lesz szükség, nincs akadálya a többiek befogadásának, miért is a végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy a jelentkezéseket, de már csak a teljes 60 forint díj beküldése mellett március hó 5-ig elfogadják, ezentul azonban már semmi szin alatt. A lakások kiosztása március hó 8-án, este az ismerkedő estén történik. Mindegyik szállónak egy csoportfőnöke lesz a végrehajtó bizottság tagjai közül. A pápai fogadás iránt is már megtörténtek az intézkedések s a zarándokokat mind Széchenyi Miklós gróf vatikáni nagykövetségünk, mind Fraknói Vilmos püspök, kik igen szives levelet írtak az egyesület elnökségének, a legelőzékenyebb szívesseggel fogadják. A végrehajtó-bizottság egyszersmind fölkeri a katolikus lapok kiadóit, akik az 1901. évi lapszámokat még nem küldték be, hogy azokat legkésőbb hétfőig, március 3-ig sziveskedjenek beküldeni, mert másképpen nem lesznek beköthetőek.

— **Vilány-világítás.** A hétfői rendkívüli közgyűlésen igen fontos kérdésben dönt a város bizottsági testülete. Kár, hogy ez a kérdés az utolsó percig lón halasztva, mert így a bizottsági tagok minden igyekezetük dacára sem szólhatnak a tárgyhöz oly készséggel, mint azt az ügy fontossága megkívánna. Az eddigi hangulat szerint majdnem biztosra vehető, hogy a Schuckert-cég ajánlata mellett dönt a közgyűlés, mert hisz a jelenlegi körülmények között a legelőnyösebb, a mennyiben a város kockázatnak nincs kitéve. Igaz ugyan, hogy 50 éven át nem kis terhet ró a város pénztárára, de végre is a közvilágítási mizeriának segíteni kell. A szerződés megkötésére fektetendő a főszűly, hogy a fizetési kötelezettségnek megfelelő ellenszolgáltatás biztosítása precizírozva legyen. Pontosán meghatározandó főleg, hogy a szerződésben kikötött érnek a hálózatba bocsájtáskor mennyi lehet a maximális csökkenése? Ugyanis, ha ez pontosan meghatározva nincs, a cégnel esetleges mulasztása perre szolgáltatathat alkalmat még pedig a városra nézve kétes eredménnyel. A finánciális oldalát tekintve e kérdésnek, azt mondhatjuk, hogy a Schuckert-cég ajánlata az utóbb tett engedmények figyelembe vételével kedvezőbb, mint ha a város a saját rizikójára építette volna meg a telepet s e mellett konkurrenciának kitéve nincs, de meg egyéb esélyek sem érdekelhetik a várost. Egy ilyen múnck városi kezeléséről pedig említést sem teszünk.

— **Kinevezés.** Fialth Pál báró főispán dr. moóri Könyg Jenő pusztá-zámori lakost díjtalan közigazgatási gyakoronokká nevezte ki, szolgálattételre a vaáli főszolgabírói hivatalhoz osztattott be.

— **Az Amateur club** március 2-án vasárnap d. u. fél 6 órakor a *főreáliskola tornatermében* tartandó előadása iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. Városunk szülötte Krécsy Béla budapesti áll. főreáliskolai tanár fog amerikai utazásából saját felvételű képeinek bemutatásáá szabad előadást tartani. Az Amateur club, városunk ezen fiatal társasköre rövid fennállása dacára már is négy érdekes előadást rendezett s mint értesülünk, a tavasz folyamán még néhány élvezetes felolvasásban lesz részünk. A club vezetősége folyton azon fáradozik, hogy a felszerelést minél inkább tökéletesítse. A vasárnapi előadás alkalmával már az újonnan beszerzett s Bory József helybeli mechanikus által készített saját találmányú gázfejlesztő készüléke fogja a világítást szolgáltatni s így most már a világítás ellen aligha lesz panasz. — Pártoló tagok, kik évenként 6 koronát fizetnek, az előadást díjtalanul látogathatják. Belépti díj nem tagoknak 50 fillér. Diákjegy 20 fillér. Jegyek előre váltathatók *Klökner* Péter udvari könyvkereskedésében.

— **Névváltoztatás.** Winkler József isztiméri születésű, budapesti lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Vég”-re változtatta.

— **Jóváhagyott alapozabály.** A sárosdi „Iparos Olvasókör” alapzabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Iparhatóság lagok a megyében.** A második iparhatóság mellé rendelt ipartanácsba a folyó évre a budapesti kereskedelmi és iparkamara rendes tagokul megválasztotta: Bruck Arnold rácalmási kereskedőt és Reich Alajos moóri bogárnar iparost; póttagokul: Lövy József csákvári kereskedőt és Wencel István sárbogárdi eszmadia-mestert. A vármegyei közíg. bizottság megválasztotta rendes tagokul: Károly Zsigmond ercsii kereskedőt és Karsay István k-nyéki iparost; póttagokul: Wiesner István moóri kereskedőt és Horváth Balázs moóri iparost.

— **Az ötven koronás bankjegyek.** Az osztrák-magyar banknál ez idő szerint az ötven koronás bankjegyek készítésével vannak elfoglalva. Az új bankjegyek, a melyeket májusban fognak kibocsátani, — valamivel nagyobbak a huszkoronás bankjegynél és sárga alaponyomáson kék színűek lesznek.

— **Ági Lajos** Budapesti (IX. Üllői-ut 61) vaskereskedő cég mai hirdetésére a t.-c. olvasó közönség szives figyelmét felhívjuk.

— **Tűz.** Tegnap délután nagy riadalmat keltett az egyik tűzjelző állomásról a város házára érkezett ama hír, hogy a honvédlaktanya lángokban áll. A tüzlőtök csakhamar kivonultak, de nem a honvédlaktanyához, hanem a Fazekas-utcában levő Wolkenstein-féle házhoz, a hol egy szalmakazal gyulladt meg eddig ismeretlen okból. A tüzet néhány perc alatt sikerült elfojtani s így a kár jelentéktelen.

— **Vesztett eb.** Mult hó 25-én éjjel Dunapentele utcáin egy veszett eb kóborolt s a községben több kutyát meg is mart. Kóborlása közben egy ember vaslávallal támadott az ebre, meg is sebesítette, de mégis elmenekült.

— **Mit árúíthat a zsbárus?** A kereskedelmi miniszter elvi jelentőségű hátaozatként kimondta, hogy a zsbárus-iparengedelem alapján csupán régi, értékükben csökkent áruk árusíthatók. A megokolásban kiemeli, hogy a zsbárus elnevezés alatt általában kizárólag ócska tárgyak értendők, miért is a zsbárus iparengedelem alapján csupán régi, értékükben csökkent dolgok árusíthatók. A mennyiben a zsbárusok ujruhaneműek, vagy bármely más új árucikk elárúsításával is foglalkozni kívánnak, ebben az esetben a zsbárus iparengedelen kívül tartoznak megfelelő iparigazolványt is váltani.

SZÍNHÁZ.

1902. február 27.

Aranylakodalom. Kár volt ezt a látványos, szép darabot krajcáróssá degradálni. Vagy tán számolt a direktor a szereplő erők gyengeségével; jobban mondvá a szereplő gyengeségek erejével? Hiába izzadt ki szegény Déri a rendezésben, az előadás ütött-kopott volt, mint a százfoltu mente. A kis fiucskák, leányok azért vigan tapsoltak az előadás egész menetében; tetszett nekik a szép nemzeti „aszló”, meg a takarékos puskapuffogas.

Este Ferenczy József jutalomjátékául a Szegény Jonathán került színpadra. Meglátszott a szépen telt házon, hogy Ferenczynek akkora a népszerűsége, hogy bárki másnak is juttathatna egy keveset belőle. Gyönyörű baritonja, rokonszenves játéka szépen kárpóttak a közönséget a figyelemért, hogy jutalomjátékára eljöttek. Ő ugyánazt a helyet bírja szíveinkben most is, amit hat-nyolc, vagy még több esztendővel ezelőtt, amikor oly rajongó szeretettel környezték az akkor jobbkezdű legényembert. Az előadás szépen sikerült. Dulich Mariska — dacára általunk is elismert szinpadü ügyességének és mai iparkodásának — ma megint nagy fába vágta a fejszéjét. Ha látta volna itt Kézdy Juliskát! Huckstádt Irén borzasztó szépen énekel. Ugy értjük, hogy szokatlanul szép volt a hangja, hibálatlan a technikája, csak az borzasztó hogy ha most tud ily szépen énekelni, mért nem tudott eddig? Kalmár is jól volt disponálva; Tisztay nemkülönben. Perczel Mari teljesen elrontotta a vén diák szerepét, pedig úgy látszott, mintha nagyon meg lett volna magával elégedve.

1902. február utolsó napja.

Flóríka szerelme. Alapos kihagyásokkal de meglehetősen jó előadásban. Különösen jók voltak Ferenczy és Főti, azonkívül Kovács, Tisztay, Halmay (bár már úgy tudja a szerepét, hogy ma alva játszott a) és még néhányan. Szól.

Műsor:

Vasárnap, március 2-án: délután fél 4 órakor „Szegény Jonathán.” Este „Az ördög málkája.”

Hétfőn, március 3-án: „A svihakok.”
Keddén, március hó 4-én: Lévy Sári vendégjátékául „Az ignádi kispap.”
Szerdán, március 5-én: Lévy Sári vendégszereplésével „A három testőr.”

Anyakönyvi statisztika

1902. évi február hó 22-től március hó 1-ig.

I. Születés.

Született: 11 fiu, 17 leány. Ezekből törvényes fiu: 10, leány 17; törvénytelen fiu: 1, leány: 0; halva született: 0 törvényes fiu, 0 leány; 0 törvénytelen fiu, 0 leány. — Összesen: 28.

II. Halálozás.

Elhalt: 11 fi, 5 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiu: 4, leány: 2; törvénytelen fiu: 0, leány: 0; 5 éven felüli fi: 7, nő: 3. — Összesen: 16.

E szerint a születés a halálozást 12-vel mulja felül.

Elhaltak: Janovics Ilona, róm. kath., 8 hónapos, tüdőlob, Gyümölcs-utca 33. sz. — Jungbluth József, róm. kath., férfi szabó, Sutofszki Anna házastársa, 50 éves, tüdővész, Várkapu-utca 6. sz. — Winter Margit, róm. kath., 4 éves, tüdőlob, Sarló-utca 12. sz. — Pihál György, róm. kath., magánzó, néhai Visleitner Mária házastársa, 76 éves, szervi szivbaj, Apáca-utca, 5. szám. — Keztyüs György, ev. ref., földm. napsz., néhai Czako Erzsébet házastársa, 60 éves, szivhüdes, Szt.-György kórház. — Buchalka Antal, r. kath.

TÖGL és SZLANYINKA
Sz.-Fejérvár, Szt.-Imre-utca 1. sz.

Ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből, ugyisint elegáns és divatos szabású öltönyök elkészítését a lehető legmérsékeltbb árak mellett.

Tiszte'ettel
TÖGL és SZLANYINKA.

ZBITEK E. NEUSTIFT Olmütz mellett.

Üvegmozaik, szentsírok, lourdesi barlangok és urnapi oltárak gyára.

Ő szents. XIII. Leo pápa kitüntető elismerése, továbbá a péterváradai kath. theol. akad. és a kath. missio-társ. által Konstantinápolyban lett kitüntetve és elismerve.

ÁRMEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Mindennemű kész
hintó részek kaphatók
ÁGI LAJOS
vasárúk és kocsi-részek raktárában
Budapest, IX. Üllői-ut 61. sz.

Továbbá gazdasági eszközök, mindennemű rudvasak, kocsi-rugó acélok, olaj, 1/2 olaj és kenőcsös tengelyek, kovács és bognár szerszámok legjobb minőségben.

➡ Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. ➡

HIRDETÉSEK
a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“ részére
jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.

Törlesztéses kölcsön
5% kamat
Vidéki bérházakra és földbirtokra

szerezek minden előleg nélkül abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket postafordulattal elintéz és a kívánt bővebb felvilágosítást szívesen adja

Sárkány József
Budapest, Váci-körút 21.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR FRANKLIN-Társulat kiadása
REMEKÍRÓK

cím alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

- Tartalmazza:
- *Arany János Kisfaludy Károly
 - *Arany László Kisfaludy Sándor
 - Balassa Bálint. Kölcsey Ferenc
 - *Bajza József Kossuth Lajos
 - Berzsenyi Dán. Madách Imre
 - Csiky Gergely Mikos Kelemen
 - Csokonay V. M. Pázmán Péter
 - *Czincor Gerg. Petőfi Sándor
 - Deák Ferenc Reviczky Gyula
 - Eötvös Józ. br. Széchenyi Ist. gr.
 - Fazekas Mih. *Szigligeti Ede
 - *Garay János Teleki László gr.
 - Gyöngyössi I. *Tompa Mihály
 - Gvadányi Józ. *Vajda János
 - Kármán József *Vörösmarty M.
 - Katona József Zrínyi Miklós
 - Kazinczy Fer. műveit.
 - *Kemény Zsigm.
 - Népies líra Népballadák.
 - Kurucköltészet.

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy, hogy azt más kiadó el nem adhatja, ezen írók művei más versenytgyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testés köteté felőleli a legbecsessebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerince legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítására méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pá-

lyanyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja famentes, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902. februártól kezdve és azontúl minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes áron szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddigi forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Shakspeare remekét e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay József, Arany László Rákosi Jenő, Györy Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 kor., mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezmény ára 20 kor., a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendelteik meg.

ajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felőlő bevezetéssel ellátják:

- Alexander Bernát
- Angyal Dávid
- Badiés Ferenc
- Bánóczy József
- Beöthy Zsolt
- Berzeviczy Albert
- Bayer József
- Endrődy Sándor
- Erdődi Béla
- Erdélyi Pál
- Ferenczy Zoltán
- Fraknói Vilmos
- Gyulai Pál
- Heinrich Gusztáv
- Koroda Pál
- Kossuth Ferenc
- Kozma Andor
- Lévay József
- Négyassy László
- Rákosi Jenő
- Riedl Frigyes
- Széchy Károly
- Szél Kálmán
- Váci János
- Vadnai Károly
- Voinovich Géza
- Zoltvány Irén

E fényes névsor biztosítottát nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szívegét adja a felvett munkáknak a hogy minden életrajz álló, becsü munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekírók“ nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay, Arany László, Fejes, Greguss, Györy Vilmos, Lőrinczy-Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekíró-számba megy, mert azt halljuk a szinpadról, ezt idézzük lépten-nyomon; átment a nemzet véérébe.

A teljes magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a „Magyar Remekírók“ megrendelői, vagyis a hat kötetes díszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés, vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

Megrendelő-jegy.

Alólírott könyvkereskedésében
(hol): ezennel rendel
..... péld. Magyar Remekírók 55 kötet 220 kor.
..... „ Shakspeare összes színműrei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezm. áron
..... „ Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 kor. bolti áron és kéri a szállítási feltételek közlését.

..... Hely: Név:

Tessék e megrendelő-jegyet aláírva levelezőlapra ragasztva azon könyvkereskedésnek beküldeni, mely könyvszállítást fogad.

Nyomatott Számmér Kálmánnál, Székesfejérvárott.